

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТОДАВЦЯМИ ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «МАРКЕТИНГ»

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» з метою удосконалення системи якості вищої освіти в ТДАТУ.

Анкетування проведено в 1 семестрі 2019-2020 навч. року.

Учасники анкетування – роботодавці, в організаціях яких проходять навчання за дуальною формою здобувачі вищої освіти ОПП «Маркетинг». Всього опитано **9 респондентів**.

Анкета складалася з восьми блоків питань, які включали: чинники, які найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання; задоволеність рівнем професійної підготовки випускників ТДАТУ; зацікавленість в прийомі на роботу випускників ТДАТУ; оцінка ТДАТУ, як закладу вищої освіти; оцінювання якостей та навичок випускників ТДАТУ; актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці; коментар або побажання щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою.

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

- 1 бал – якість відсутня;
- 2 бали – якість проявляється зрідка;
- 3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;
- 4 бали – проявляється часто;
- 5 балів – якість проявляється практично завжди.

Результати оцінювання роботодавцями якості підготовки фахівців за ОПП «Маркетинг» за критерієм **«Які з наведених нижче чинників мають, на Вашу думку, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання?»** наведено в таблиці 1.

Відповідно до результатів анкетування, перелік чинників, що найбільш (*максимальний відсоток за балом 5*) впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «здатність працювати в колективі, команді», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» та «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку».

Таблиця 1 – Оцінювання чинників, що найбільш впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	11,1	55,6	11,1	0	22,2
Здатність до навчання	44,4	33,3	0	22,2	0
Здатність до аналізу і синтезу	22,2	33,3	22,2	11,1	11,1
Розв'язання проблем	33,3	33,3	11,1	11,1	11,1
Здатність застосовувати знання на практиці	44,4	22,2	11,1	0	22,2
Рівень базових (професійних) знань і навичок	0	55,6	11,1	33,3	0
Стратегічне мислення	22,2	33,3	22,2	11,1	11,1
Націленість на кінцевий результат	33,3	44,4	0	22,2	0
Здатність працювати в колективі, команді	77,8	0	0	11,1	11,1
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	33,3	44,4	0	22,2	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	33,3	44,4	0	0	22,2
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	33,3	33,3	11,1	0	22,2
Навички управління персоналом, колективом	33,3	22,2	11,1	22,2	11,1
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	55,6	11,1	11,1	11,1	11,1
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	55,6	22,2	0	22,2	0
Ведення ділової документації	11,1	33,3	22,2	11,1	22,2
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	55,6	22,2	0	11,1	11,1

Найменше (максимальний відсоток за балом 1), за думкою роботодавців, впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «рівень загальнотеоретичної підготовки», «здатність застосовувати знання на практиці», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання» та «ведення ділової документації».

Результати оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки

здобувачів, які навчаються у них за дуальною формою, наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Наскільки Ви задоволені рівнем професійної підготовки випускників (здобувачів) ТДАТУ, які працюють у Вас в організації/установі?	33,3	33,3	22,2	11,1	0
Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу випускників ТДАТУ?	44,4	11,1	22,2	11,1	11,1

З таблиці 2 не важко пересвідчитися в достатньо високій оцінці роботодавцями рівня професійної підготовки випускників (здобувачів) за ОПП «Маркетинг».

Результати оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти, наведені в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Ділова репутація, імідж закладу	55,6	0	22,2	0	22,2
Конкурентоспроможність освітніх послуг	33,3	22,2	22,2	11,1	11,1
Професорсько-викладацький склад	33,3	33,3	11,1	0	22,2
Матеріально-технічна база	11,1	22,2	33,3	22,2	11,1
Система управління закладом	22,2	22,2	33,3	0	22,2
Якість освітніх послуг	22,2	33,3	22,2	11,1	11,1
Вміст навчальних програм	22,2	44,4	11,1	0	22,2
Використання новітніх, інтерактивних методів навчання	22,2	22,2	33,3	11,1	11,1

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці найвище оцінили ТДАТУ за такими критеріями: «ділова репутація, імідж закладу», «професорсько-

викладацький склад», «вміст навчальних програм». Менші бали поставили за критеріями: «матеріально-технічна база» (33,3 % на бали «1» і «2»).

Результати оцінювання якостей та навичок випускників за ОПП «Маркетинг» наведені в таблиці 4.

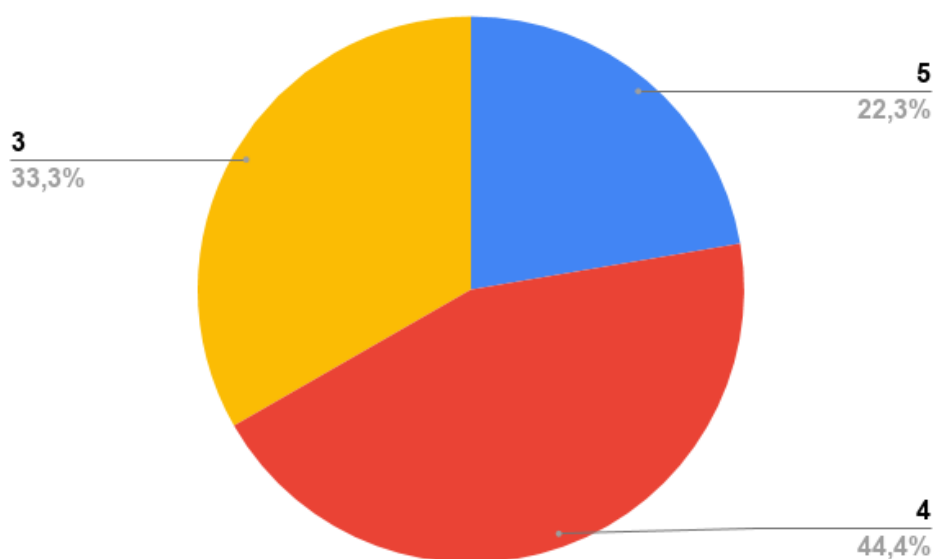
Таблиця 4 - Оцінювання якостей та навичок випускників (здобувачів) за ОПП «Маркетинг»

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	33,3	33,3	11	0	22,2
Здатність до навчання	22,2	55,6	0	22,2	0
Здатність до аналізу і синтезу	33,3	22,2	22,2	11,1	11,1
Розв'язання проблем	22,2	55,6	0	22,2	0
Здатність застосовувати знання на практиці	33,3	33,3	11,1	11,1	11,1
Рівень базових (професійних) знань і навичок	33,3	22,2	22,2	0	22,2
Стратегічне мислення	22,2	33,3	22,2	22,2	0
Націленість на кінцевий результат	44,4	33,3	0	22,2	0
Здатність працювати в колективі, команді	55,6	22,2	0	22,2	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	22,2	55,6	0	22,2	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	33,3	44,4	0	22,2	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	22,2	44,4	11,1	11,1	11,1
Навички управління персоналом, колективом	11,1	44,4	22,2	11,1	11,1
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	33,3	44,4	0	22,2	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	44,4	33,3	0	11,1	11,1
Ведення ділової документації	22,2	11,1	44,4	11,1	11,1
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	22,2	44,4	11,1	11,1	11,1

Аналіз таблиці 4 показує, що роботодавці найвище (максимальний відсоток за балом «5») оцінили якості та навички випускників за ОПП «Маркетинг» за наступними критеріями: «здатність працювати в колективі, команді», «націленість на кінцевий результат», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями». Найменші бали (максимальний відсоток за балом «1») поставили: «рівень загальнотеоретичної підготовки», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «навички управління персоналом, колективом».

Результати відповідей роботодавців на питання «Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?» представлено на рисунку 1.

Рисунок 1 - Оцінювання роботодавцями актуальності освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці (у відсотках)

Коментар або побажання роботодавців щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою «Маркетинг» наступні:

- випускникам потрібно більше життєвої практики в обраній сфері навчання;
- працювати над сучасним мисленням фахівця, багато коригувати і допомагати пристосовуватися до нових ситуацій;
- більше говорити з майбутніми фахівцями о самонавчанні, застосуванні отриманих знань на практиці;
- освітня програма є досить результативною та корисною;
- більше роботи по вирішенню конкретних завдань;
- тримати європейський сучасний рівень освіти;

- не навчати за старими методами, треба робити програми більш сучасними;

- сучасні методи навчання, що будуть максимально подібні до реальних умов праці в тій сфері, в якій будуть задіяні студенти після закінчення університету.

ВИСНОВКИ

Опитування здійснено з метою аналізу сучасних вимог роботодавців (стейкхолдерів) до фахівців-маркетологів та розроблення якісної галузевої рамки кваліфікацій у сфері маркетингу з урахуванням зауважень та пропозицій роботодавців стосовно того, що потрібно удосконалити.

Підсумувавши результати анкетування, можна виділити чинники, які найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: «здатність працювати в колективі, команді», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями» та «вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку».

Отримані в ході опитування дані свідчать про загалом високу оцінку роботодавцями рівня професійної підготовки випускників (здобувачів) за ОПП «Маркетинг».

При оцінюванні роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти найвищі бали отримали наступні критерії: здатність працювати в колективі, команді, ділова репутація, імідж закладу, професорсько-викладацький склад.

Аналіз опитування дозволяє оцінити якості та навички здобувачів за ОПП «Маркетинг». Так, роботодавці найвище оцінили якості та навички випускників за наступними критеріями: «здатність працювати в колективі, команді», «націленість на кінцевий результат», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями». Найменші бали отримали наступні критерії: «рівень загальнотеоретичної підготовки», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «навички управління персоналом, колективом».

Відповідно до зауважень роботодавців з метою покращення роботи та підвищення якості підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Маркетинг» зі спеціальності 075 «Маркетинг» необхідно:

1. Збільшити частку практично-орієнтованих, багатоступеневих завдань для здобувачів на практичних заняттях.

2. Забезпечити тісний взаємозв'язок теоретичного і практичного компонентів підготовки фахівців; досягнення неперервності практичної підготовки.

3. Постійне впровадження найсучасніших інтерактивних методів навчання в освітній процес здобувачів, що сприятиме формуванню професійної компетентності маркетологів.

4. Підвищити мотивацію здобувачів до самонавчання шляхом застосування сучасних методів навчання, які розвивають практичні навички і вміння студентів і будуть застосовуватися в майбутній професійній діяльності.

5. Забезпечити стажування науково-педагогічних працівників шляхом розширення міжнародної співпраці, наукового співробітництва з вищими навчальними закладами України та країн ЄС.

6. Збільшити використання сучасних інформаційних технологій і програмних продуктів в навчанні майбутніх маркетологів, що дозволить здобувачам отримати конкретні знання, які пришвидшують професійне зростання молодих спеціалістів у відповідності з вимогами сучасної економіки.

7. Залучення здобувачів до різноманітних проектів та конкурсів професійного спрямування.

8. Забезпечити відвідування у рамках освітнього процесу підприємств, організацій та установ – вивчення їх маркетингової діяльності; набуття практичних навиків у вирішенні маркетингових проблем та розробці пропозицій щодо підвищення ефективності маркетингової діяльності.

Декан ФЕБ, к.е.н., доцент

Карман С.В.

Завідувач відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Скляр Р.В.